

RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ
W ZESPOLE SZKOLNO-PRZEDSZKOLNYM W RUDNIKU
W ROKU SZKOLNYM
2020/2021

Badany obszar:

„Działania szkoły i przedszkoli w zakresie wychowania do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych oraz respektowanie norm społecznych”

Opracował zespół do spraw ewaluacji w składzie:

1. Karina Puls – przewodnicząca zespołu
2. Daniela Stiebler – członek zespołu
3. Katarzyna Pietrkiewicz – członek zespołu (zastępstwo za Joannę Niezychowską)
4. Sabina Serzisko – członek zespołu (zastępstwo za Renatę Rybkę)

Wstęp

Celem szkoły jest wszechstronny rozwój uczniów, kształcenie różnorodnych umiejętności do wykorzystania w życiu codziennym i rozwijania kreatywności uczniów. Szkoła nie tylko uczy, ale i wychowuje, przez co kształtuje postawy uczniów takie jak np. postawę do uzupełniania wiedzy czy też postawę patriotyczną i poczucie przynależności do lokalnej wspólnoty oraz regionu. Ta ostatnia należy do podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w bieżącym roku szkolnym. Do osiągnięcia celu – „wychowania do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych oraz respektowanie norm społecznych” konieczna jest współpraca na kilku płaszczyznach, wśród których najważniejszymi są dom i szkoła. Dlatego też przedmiotem niniejszej ewaluacji są działania nauczycieli, rodziców i uczniów, wpływające na postawę obywatelską i patriotyczną uczniów oraz respektowanie przez nich norm społecznych.

Przedmiot ewaluacji

Działania wychowawczo - profilaktyczne szkoły i przedszkoli w roku szkolnym, realizacja zadań dydaktycznych i współpraca ze środowiskiem lokalnym w obszarze wychowania do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych oraz respektowanie norm społecznych w roku szkolnym 2020/2021

Cel ewaluacji

Analiza i podnoszenie efektywności działań szkoły i przedszkoli realizowanych w zakresie wychowania do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych uczniów oraz respektowanie norm społecznych.

SZKOŁA PODSTAWOWA

Pytania kluczowe

1. Jakie działania były najbardziej efektywne w procesie kształtowania postaw obywatelskich i patriotycznych?
2. Jaka była efektywność działań Samorządu Uczniowskiego w kontekście kształtowania postaw obywatelskich i patriotycznych?
3. Jakie działania były realizowane we współpracy ze środowiskiem lokalnym i jakie przyniosły efekty?
4. Czy uczniowie czują się w szkole bezpiecznie?
5. Jaka jest skala poczucia braku bezpieczeństwa wśród uczniów?
6. Jakich zachowań (na przykład agresji słownej, cielesnej) dotyczy identyfikowane przez uczniów zagrożenie?
7. Z jakich źródeł (na przykład od innych uczniów, nauczycieli, personelu szkoły, „obcych” w szkole) pochodzi?
8. Czy nauczyciele czują się w szkole bezpiecznie?
9. Jakich zachowań (na przykład agresji słownej, cielesnej) dotyczy identyfikowane przez nauczycieli i personel szkoły zagrożenie?
10. Z jakich źródeł (na przykład uczniów, innych nauczycieli, personelu szkoły, dyrektora) pochodzi?
11. Czy uczniowie wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje?
12. Czy, a jeżeli tak, to w jaki sposób, komunikowane jest to uczniom, jakich zachowań się od nich oczekuje?
13. Czy w szkole diagnozuje się zachowania uczniów? Jeżeli tak, to w jaki sposób wyniki tej diagnozy są wykorzystywane?
14. Czy podejmuje się działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań?
15. Jeżeli tak, to jakie są to działania? Jeżeli nie – to dlaczego?
16. Czy podejmowane działania wychowawcze wpływają na zmniejszanie czy nawet eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań?

Źródła informacji

osobowe:

- nauczyciele
- rodzice
- uczniowie

dokumentacja:

- dzienniki zajęć
- program wychowawczo-profilaktyczny
- plan pracy Samorządu Uczniowskiego

Metody i techniki badawcze

- analiza dokumentacji
- metoda kwestionariuszowa

Grupa badawcza

- nauczyciele – 19 nauczycieli klas 1-8
- rodzice – 47 rodziców uczniów klas 1-8
- uczniowie – 44 uczniów klas 4-8

Opracowanie zbiorcze wyników ankiety przeprowadzonej wśród nauczycieli

Badaniem objęto wszystkich nauczycieli szkoły podstawowej. Ankieta była anonimowa i składała się z 16 pytań.

Pytanie 1:

Jakie działania podejmuje Pan / Pani w celu kształtowania postaw obywatelskich i patriotycznych uczniów? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

Najczęściej podejmowanymi działaniami w celu kształtowania postaw obywatelskich i patriotycznych uczniów są:

- lekcje – 94%
- współpraca z Samorządem Szkolnym – 42%
- apele – 31%
- wycieczki – 26%

Wymieniono również:

- pogadanki w ramach zajęć wychowawczych
- dodatkowe zajęcia, artykuły w gazecie szkolnej, gazetki ściennie w klasach o tematyce patriotycznej

- wykorzystanie części organizacyjnej lekcji aby w kilku słowach wspomnieć o wydarzeniach/osobach ważnych dla Polski
- program "Dzieci uczą rodziców"

Pytanie 2:

Jakie działania podejmuje Samorząd Uczniowski w celu kształtowania postaw obywatelskich i patriotycznych uczniów?

Działania Samorządu Uczniowskiego obejmują:

- apele, akademie, imprezy oraz akcje związane z obchodami świąt, wydarzeń historycznych i zwyczajów, tradycji lokalnych, apele przybliżające postaci bohaterów narodowych, apele z udziałem sztandaru szkolnego,
- działania poprzez sygnalizowanie świąt narodowych i pamiętnych wydarzeń historycznych, dbałość o odświętny strój na szkolnych uroczystościach oraz właściwą postawę podczas hymnu narodowego,
- akcje społeczne na rzecz potrzebujących ludzi, zwierząt w schronisku oraz środowiska, akcje charytatywne, zbiórki na rzecz innych,
- wybory do samorządu uczniowskiego oraz związaną z tym kampanię wyborczą, plakaty,
- apel - prawa i obowiązki ucznia,
- spotkania ze znanymi ludźmi w najbliższej okolicy,
- konkursy, wycieczki (dotyczy stanu przed pandemią)

Pytanie 3:

Jakie działania realizuje Pan / Pani we współpracy ze środowiskiem lokalnym? (np. z parafią, klubem sportowym, biblioteką, miejscowością, gminą itp.)

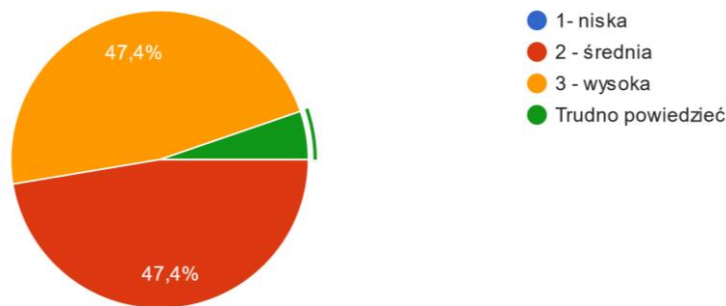
Nauczyciele wymienili współpracę :

- z Caritas Parafialnym, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Hospicjum św. Józefa w Raciborzu oraz Domem dla bezdomnych " Arka" w Raciborzu.
- w czasach przed pandemią współpraca miała szeroki zakres z wszystkimi jednostkami środowiska lokalnego (festyny szkolno-parafialne, konkursy gminne we współpracy z innymi szkołami, poranki czytelnicze, spotkania autorskie, organizowanie występów dla seniorów), obecnie ogranicza się to do współpracy z Gminną Biblioteką (wymiana książek, konkursy),
- uczniowie i rodzice zaangażowani są w akcje charytatywne (na rzecz bezdomnych, akcje dla ciężko chorych dzieci, na rzecz ofiar zdarzeń losowych, np. pożar, na rzecz zwierząt w schronisku),
- zbiórki elektrośmieci, sprzątanie świata, wycieczki krajoznawcze,
- z biblioteką szkolną - lekcje i konkursy biblioteczne, spotkania, konkursy plastyczne; z gminą - konkursy plastyczne,

- animator sportu szkolnego, organizacja zajęć sportowych - działalność UKS, członek Rady Parafialnej, pomoc w uroczystościach i festynach,
- udział w konkursach np. pożarniczym,
- głosowanie na Podwórko Talentów Nivea, Empik, kiermasz szkolny,
- zapraszanie policji na pogadanki o bezpieczeństwie.

Pytanie 4:

Jak wyżej wymienione działania wpływają na postawę patriotyczną i obywatelską uczniów?
Proszę ocenić ich efektywność w skali

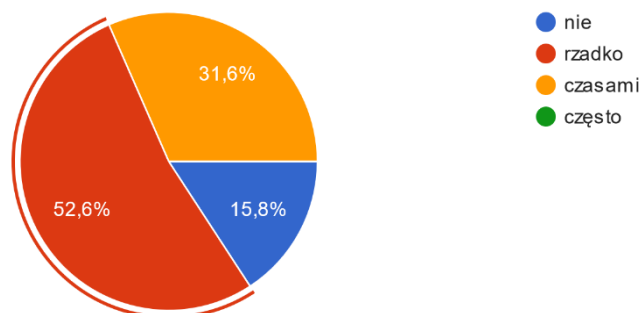

Nauczyciele oceniają efektywność podejmowanych działań jako:

- wysoką – 47%
- średnią – 47%
- trudno powiedzieć – 5%

Pytanie 5:

Czy zdarza się, że spotyka się Pan / Pani w szkole z agresją słowną wśród uczniów?

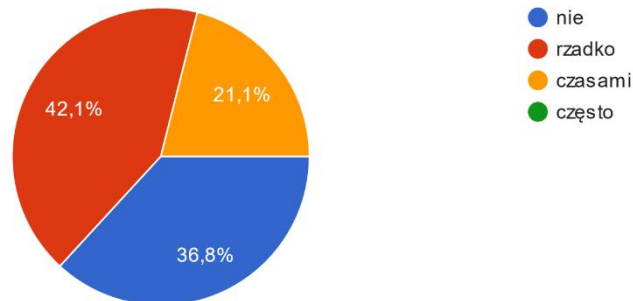

Według obserwacji nauczycieli agresja słowna wśród uczniów występuje:

- rzadko – 52%
- czasami – 31%
- nie występuje – 15%

Pytanie 6:

Czy spotyka się Pan / Pani w szkole z agresją fizyczną wśród uczniów?

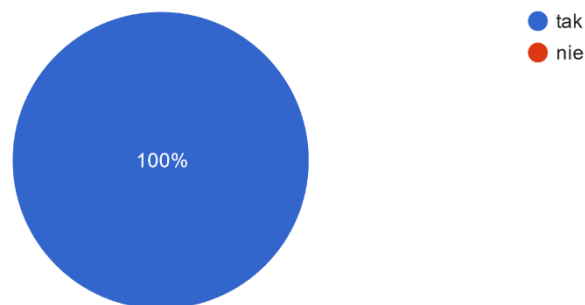

Według obserwacji nauczycieli agresja fizyczna wśród uczniów występuje:

- rzadko – 42%
- nie występuje – 36%
- czasami - 21%

Pytanie 7:

Czy czuje się Pan / Pani w szkole bezpiecznie?

100% nauczycieli deklaruje, że czuje się w szkole bezpiecznie.

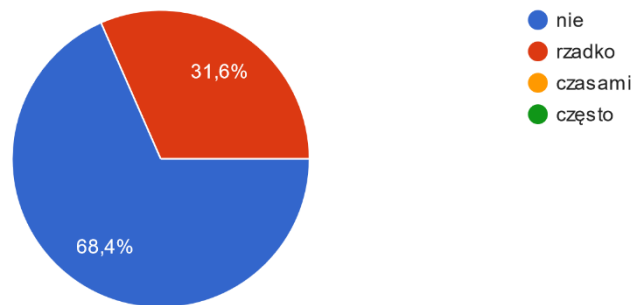
Pytanie 8:

Jeśli nie czuje się Pan / Pani w szkole bezpiecznie, proszę napisać dlaczego? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi). Jeśli odpowiedź na poprzednie pytanie brzmiała "tak", proszę pominąć to pytanie.

Wszyscy nauczyciele czują się w szkole bezpiecznie, dlatego pytanie zostało przez nich pominięte.

Pytanie 9:

Czy zdarza się, że spotyka się Pan / Pani w szkole z agresją słowną?

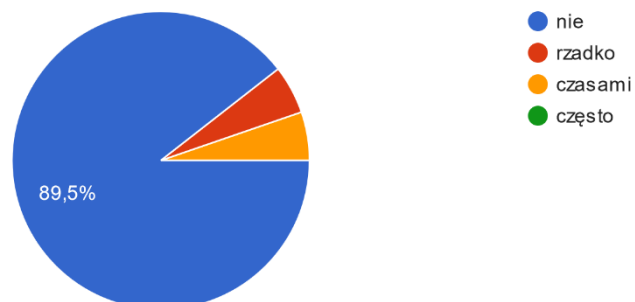

Agresja słowna w szkole według opinii nauczycieli:

- nie występuje – 68%
- występuje rzadko – 31%

Pytanie 10:

Czy zdarza się, że spotyka się Pan / Pani w szkole z agresją fizyczną?

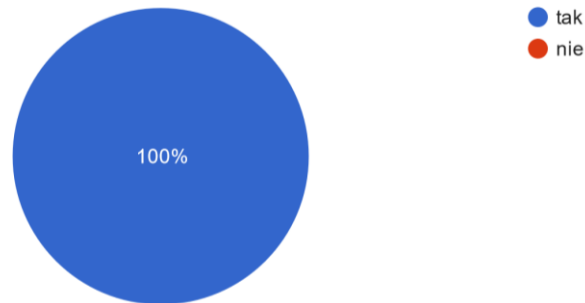

Agresja fizyczna w szkole według opinii nauczycieli:

- nie występuje – 89%
- rzadko – 5%
- czasami – 5%

Pytanie 11:

Czy informuje Pan / Pani swoich uczniów jak mają się zachowywać w określonych sytuacjach?

100% nauczycieli informuje uczniów jak powinni zachowywać się w określonych sytuacjach.

Pytanie 12:

W jaki sposób informuje Pan / Pani uczniów jakich zachowań się od nich oczekuje? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

Nauczyciele informują uczniów jakich zachowań się od nich oczekuje poprzez:

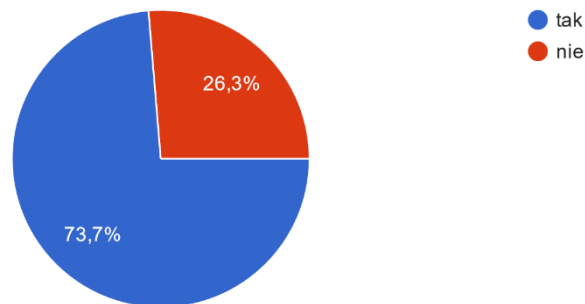
- rozmowę podczas dyżuru na przerwie – 84%
- rozmowę podczas lekcji wychowawczych – 63%
- zawarcie kontraktu uczeń-nauczyciel na początku roku szkolnego – 57%

Inne wymienione przez nauczycieli działania to:

- rozmowa bezpośrednio po zauważeniu lub zgłoszeniu każdej sytuacji wskazującej na to, że uczeń nie wie, jakie zachowanie jest właściwe,
- rozmowy na lekcji po konkretnej interwencji,
- zajęcia profilaktyczne,
- spotkania na lekcjach wychowawczych z pedagogiem, policjantem, psychologiem,
- oglądanie odpowiednich filmów/prelekcji, rozmowy, regulaminy wycieczek,
- bezpośrednie informowanie rodzica o nieodpowiednim zachowaniu,
- rozmowy na treningach i wyjazdach,
- współpraca z pedagogiem, zapoznanie z dokumentami szkoły np.: Statut Szkoły, współpraca z rodzicami w zakresie wspólnych celów i zasad, podanie ich do wiadomości uczniów,
- pogadanka w ramach korelacji międzyprzedmiotowej

Pytanie 13:

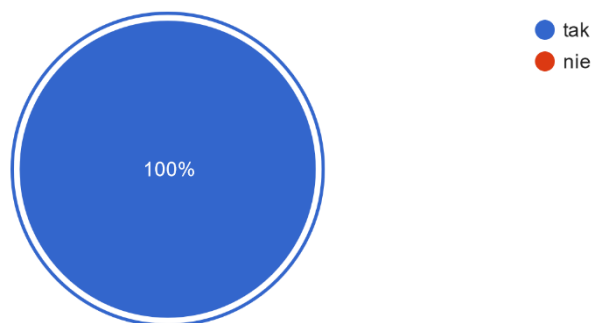
Czy diagnozuje Pan / Pani zachowania uczniów?

73% nauczycieli deklaruje, że diagnozuje zachowania uczniów, 26% nie diagnozuje.

Pytanie 14:

Czy podejmuje Pan / Pani działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań uczniów?

100% nauczycieli podejmuje działania wychowawcze w celu eliminowania zagrożeń i wzmacniania właściwych zachowań uczniów

Pytanie 15:

Jakie podejmuje Pan / Pani działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań? Jeśli nie podejmuje Pan / Pani takich działań, proszę napisać dlaczego.

Wśród najczęściej wymienianych działań wychowawczych mających na celu eliminowanie zagrożeń nauczyciele podają:

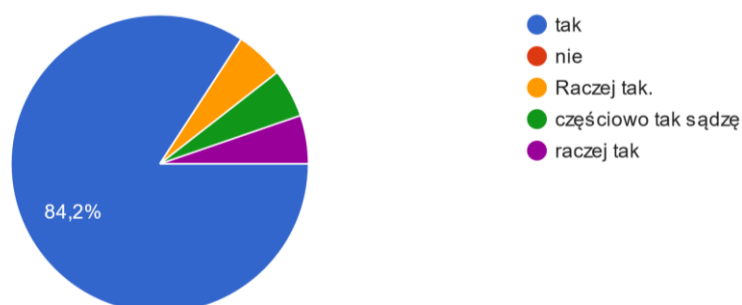
- pochwały, uwagi pozytywne oraz uwagi negatywne, nagrody lub kary,
- częste pogadanki w czasie zajęć wychowawczych oraz (jeśli jest taka potrzeba) uczniowie otrzymują link na spotkanie indywidualne, podczas którego wyjaśniamy

problematyczne kwestie, uczniowie otrzymują wskazówki do dalszego działania, czasem taka rozmowa jest organizowana również z rodzicami ucznia,

- głównie rozmowa, spotkania z panią pedagog lub odpowiednie lekcje wychowawcze, profilaktyka,
- zajęcia profilaktyczne, pogadanki, spotkania z przedstawicielami instytucji wspierającymi pracę szkoły np. policja, psycholog,
- oglądamy odpowiednie filmy/prelekcje, rozmowy przed wyjściem ze szkoły nt. regulaminu wycieczek i zachowania w ośrodkach noclegowych,
- na lekcjach przedmiotu promuję zachowania pro ekologiczne i prozdrowotne (sport i wysiłek fizyczny jako odreagowanie stresu i wzmocnienie właściwych zachowań), unikanie używek, nikotyny i alkoholu, przekazuję uczniom niezbędną wiedzę na ten temat, zwracam uwagę na rozwój własnych zainteresowań, wskazuję uczniom odpowiednią lekturę itp.
- przeprowadzam rozmowy z rodzicami, aby wskazać kierunki pracy z dzieckiem i zagrożenia,
- rozmowy, odgrywanie scenek, napisanie listy dobrych porad, wspólnie omawianie z całą klasą problemu i stosowanie dobrych porad,
- rozmowa z uczniami w każdym wypadku niewłaściwego zachowania (wysłuchanie ucznia, ustalenie przyczyny takiego zachowania, zwrócenie uwagi na niewłaściwość zachowania i zagrożenia z nim związane oraz wskazanie "bezpiecznych" sposobów rozładowania gniewu, wskazanie konsekwencji i zagrożeń,
- przytaczam przykłady z życia oraz analizuję z uczniami zachowanie bohaterów książek i opowiadań, często rozmawiam z dziećmi o właściwym zachowaniu w różnych sytuacjach,
- kształtowanie szacunku wobec symboli narodowych i religijnych (odpowiednie zachowanie podczas lekcji, w czasie uroczystości szkolnych, państwowych, właściwe zachowanie się podczas wizyt w miejscach pamięci),
- rozbudzanie zainteresowań przeszłością swojej rodziny, narodu (propagowanie tradycji, historii),
- przygotowanie uczniów do świadomego, aktywnego odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu publicznym, zwracanie uwagi na umiejętność życia w grupie (więzi, wartości, role, podejmowanie decyzji, konflikty, negocjacje, umiejętność dostrzegania i rozwiązywania problemów w najbliższym otoczeniu np. w klasie),
- lekcje wychowawcze dotyczące powyższej tematyki, angażowanie uczniów w działania klasy i szkoły, integracja zespołu klasowego,
- rozmowa w kole, tworzenie listy dobrych i złych, niepożądanych zachowań, stały kontakt z rodzicami, obserwacja zachowań dzieci podczas dyżurów na przerwach i tłumaczenie na bieżąco co jest właściwe, a co nie.

Pytanie 16:

Czy podejmowane działania wychowawcze wpływają na zmniejszanie czy nawet eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań?

W opinii nauczycieli podejmowane działania wychowawcze mają wpływ na eliminowanie zagrożeń i wzmacnianie właściwych zachowań. Nauczyciele odpowiedzieli:

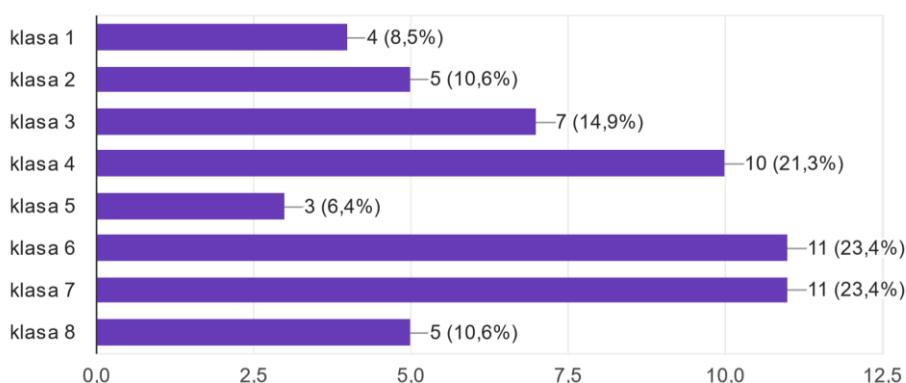
- tak – 84%
- raczej tak – 10%
- częściowo – 5%

Opracowanie zbiorcze wyników ankiety przeprowadzonej wśród rodziców

Badaniem objęto wszystkich rodziców uczniów szkoły podstawowej. Odpowiedzi udzieliło 47 rodziców. Ankieta była anonimowa i składała się z 11 pytań.

Pytanie 1:

Do której klasy uczęszcza Państwa dziecko? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

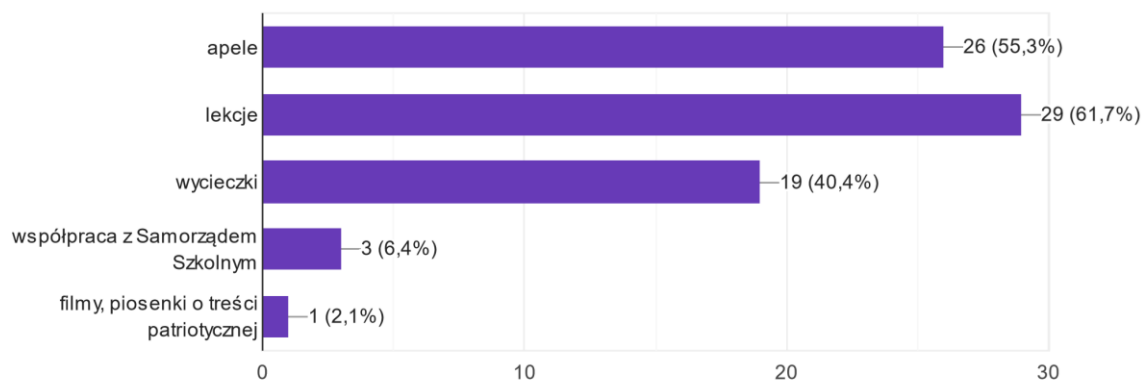
- Klasa 1 – odpowiedzi udzieliło 4 rodziców (na 9 uczniów)
- Klasa 2 – odpowiedzi udzieliło 5 rodziców (na 12 uczniów)
- Klasa 3 – odpowiedzi udzieliło 7 rodziców (na 12 uczniów)
- Klasa 4 – odpowiedzi udzieliło 10 rodziców (na 12 uczniów)
- Klasa 5 – odpowiedzi udzieliło 3 rodziców (na 5 uczniów)
- Klasa 6 – odpowiedzi udzieliło 11 rodziców (na 19 uczniów)

Klasa 7 – odpowiedzi udzieliło 11 rodziców (na 18 uczniów)

Klasa 8 – odpowiedzi udzieliło 5 rodziców (na 9 uczniów)

Pytanie 2:

Jakie działania podejmowane przez szkołę wpływają na kształtowanie postawy obywatelskiej i patriotyzmu u Państwa dziecka?

Najczęściej wymienianymi działaniami wpływającymi na kształtowanie postawy obywatelskiej i patriotyzmu u dzieci są według rodziców:

- lekcje – 62%
- apele – 55%
- wycieczki – 40%
- współpraca z Samorządem Szkolnym – 6%
- filmy, piosenki o treści patriotycznej – 2%

Pytanie 3:

Jakie działania szkoły były realizowane we współpracy ze środowiskiem lokalnym? (np z parafią, klubem sportowym, biblioteką, miejscowością, gminą itp)

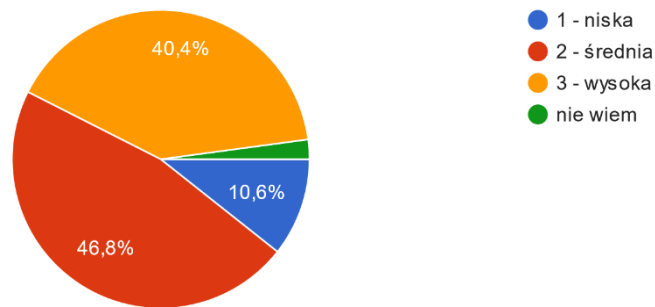
Do najczęściej wymienianych działań należą:

- szkolno-parafialny festyn rodzinny
- konkursy i akcje biblioteczne np. Dzień Książki, konkursy plastyczne
- zawody sportowe np. Mikołajki na sportowo, zawody międzyszkolne
- kiermasz świąteczny
- zbiórki np. elektrośmieci
- sprzątanie świata
- sprzątanie cmentarza parafialnego
- akcje Caritas np. zbiórki żywności
- przygotowywanie kartek dla Domu Opieki Osób Starszych
- wyjazdy

Kilkoro rodziców odpowiedziało, że nie potrafi określić czy takie działania były realizowane.

Pytanie 4:

Proszę ocenić efektywność wyżej wymienionych działań w skali:

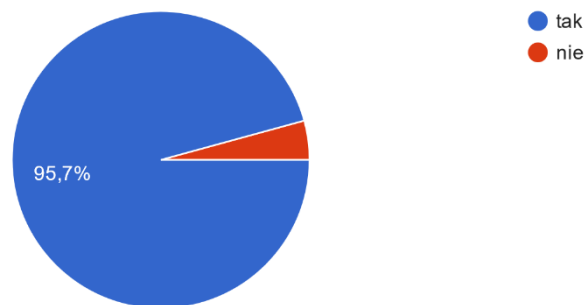

Rodzice uważają, że efektywność wyżej wymienionych działań jest:

- średnia – 47%
- wysoka – 40%
- niska – 10%
- nie wiem – 2%

Pytanie 5:

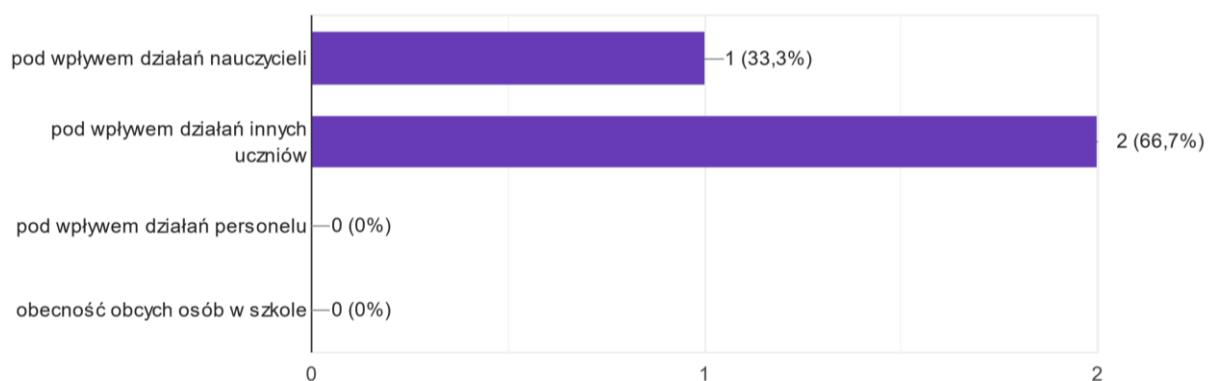
Czy Państwa dziecko czuje się w szkole bezpiecznie?

96% rodziców deklaruje, że ich dziecko czuje się w szkole bezpiecznie. 4% rodziców twierdzi, że ich dziecko nie czuje się w szkole bezpiecznie.

Pytanie 6:

Jeśli Państwa dziecko nie czuje się w szkole bezpiecznie, proszę zaznaczyć dlaczego? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi). Jeśli odpowiedź na poprzednie pytanie brzmiała "tak", proszę pominąć to pytanie

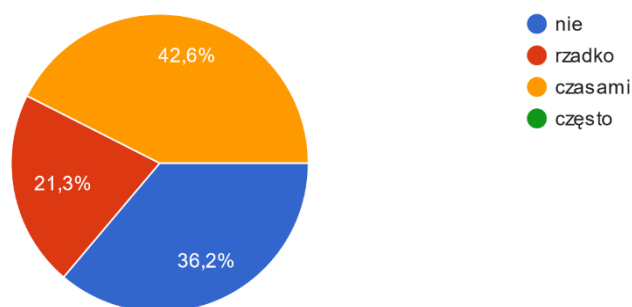

Wśród przyczyn braku poczucia bezpieczeństwa dziecka w szkole rodzice wymienili:

- działania innych uczniów – 2 odpowiedzi
- działania nauczycieli – 1 odpowiedź

Pytanie 7:

Czy zdarza się, że Państwa dziecko spotyka się w szkole z agresją słowną?

Rodzice odpowiedzieli, że ich dziecko spotyka się w szkole z agresją słowną:

- czasami – 43%
- nie spotyka się – 36%
- rzadko – 21%

Pytanie 8:

Czy zdarza się, że Państwa dziecko spotyka się w szkole z agresją fizyczną?

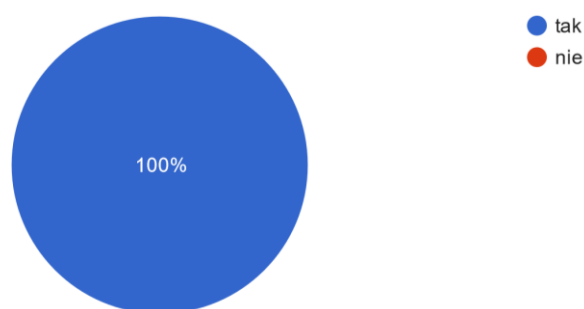
Rodzice odpowiedzieli, że ich dziecko spotyka się z agresją fizyczną:

- nie spotyka się – 64%
- rzadko – 19%
- czasami – 15%

Jeden z rodziców odpowiedział: „niektóre dzieci w ramach tzw "zabawy" chowają plecak w różne dziwne miejsca, co niektóre dzieci względem mojego dziecka rzucają kamieniami, ochlapują wodą z kałuży - może nie w samej szkole, ale podczas powrotu ze szkoły”.

Pytanie 9:

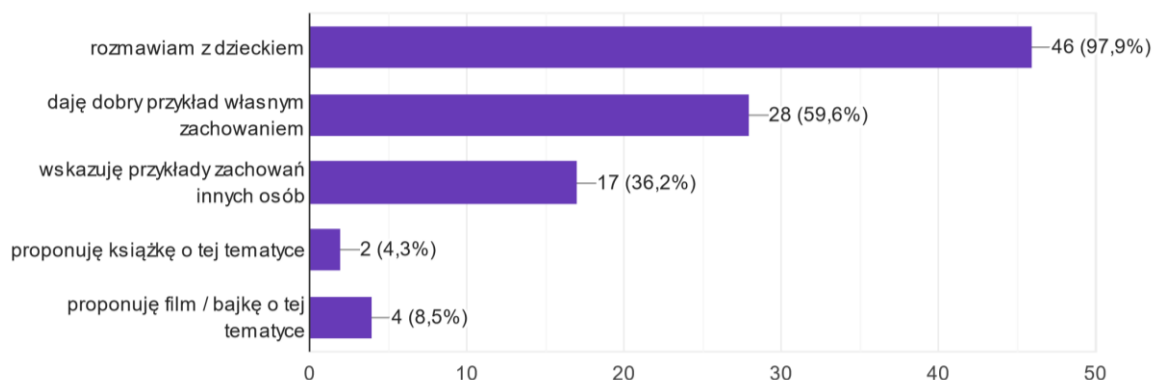
Czy informują Państwo swoje dziecko jak ma się zachowywać w określonych sytuacjach?

100% rodziców informuje swoje dziecko jak ma się zachowywać w określonych sytuacjach.

Pytanie 10:

W jaki sposób informuje Pan / Pani swoje dziecko jakich zachowań się od niego oczekuje?

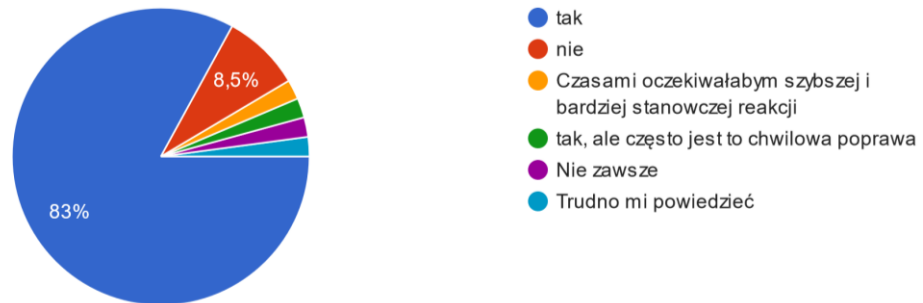

Jako sposób informowania dziecka o właściwym zachowaniu rodzice wymieniają:

- rozmawiam z dzieckiem – 98%
- daję dobry przykład własnym zachowaniem – 60%
- wskazuję przykłady zachowań innych osób – 36%
- proponuję film / bajkę o tej tematyce – 8%
- proponuję książkę o tej tematyce – 4%

Pytanie 11:

Czy podejmowane przez szkołę działania wychowawcze wpływają na zmniejszanie czy nawet eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań?

83% rodziców twierdzi, że podejmowane przez szkołę działania wychowawcze wpływają na zmniejszanie i eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań.

8% rodziców twierdzi, że tak nie jest.

Po 2% uważa, że nie zawsze tak jest, lub że działania szkoły są skuteczne, ale często jest to chwilowa poprawa. Kolejne 2% uważa, że trudno powiedzieć.

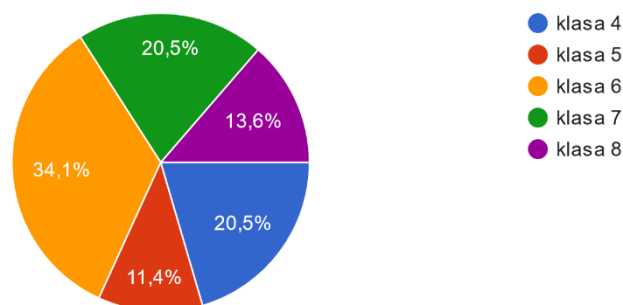
Rodzice zaznaczają też, że czasem oczekivaliby szybszej i bardziej stanowczej reakcji.

Opracowanie zbiorcze wyników ankiety przeprowadzonej wśród uczniów

Badaniem objęto uczniów szkoły podstawowej z klas 4-8. Odpowiedzi udzieliło 44 uczniów. Ankieta była anonimowa i składała się z 12 pytań.

Pytanie 1:

Do której klasy uczęszczasz?

Ankietowani uczniowie stanowią grupę:

20% uczniów klasy 4 (odpowiedzi udzieliło 9 z 12 uczniów)

11% uczniów z klasy 5 (odpowiedzi udzieliło 5 z 5 uczniów)

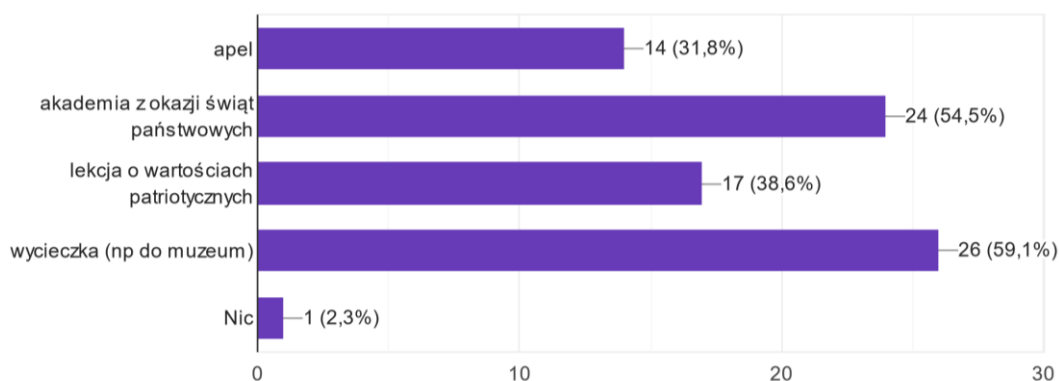
34% uczniów z klasy 6 (odpowiedzi udzieliło 15 z 19 uczniów)

20% uczniów z klasy 7 (odpowiedzi udzieliło 9 z 18 uczniów)

14% uczniów z klasy 8 (odpowiedzi udzieliło 6 z 9 uczniów)

Pytanie 2:

Jakie wydarzenia szkolne sprawiają, że czujesz się patriotą? (możesz wybrać kilka odpowiedzi)

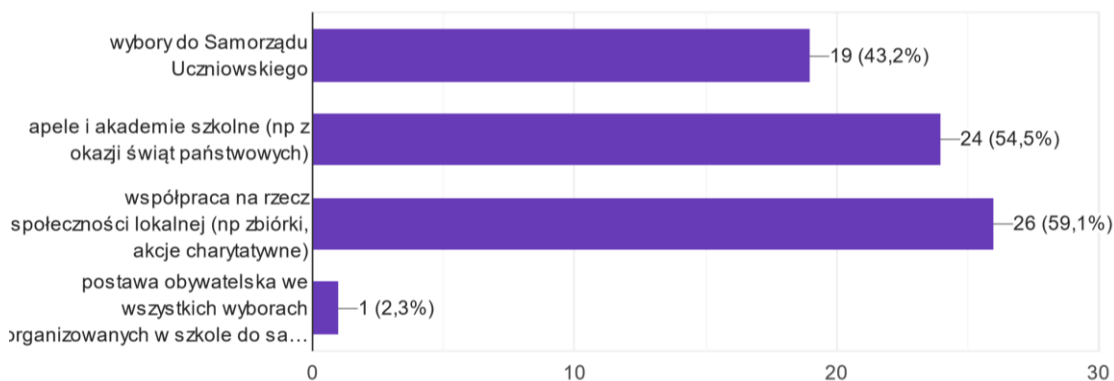
Wydarzenia szkolne sprawiające, że uczniowie czują się patriotami to:

- wycieczka – 59%
- akademia z okazji świąt państwowych – 54%
- lekcja o wartościach patriotycznych – 39%
- apel – 32%

1 uczeń odpowiedział, że nic z wymienionych wydarzeń szkolnych nie wpływa na jego poczucie patriotyzmu.

Pytanie 3:

Jakie akcje Samorządu Uczniowskiego kształtują w Tobie poczucie patriotyzmu i postawę obywatelską? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

Poczucie patriotyzmu i postawę obywatelską wśród uczniów kształtują takie działania Samorządu Uczniowskiego jak:

- współpraca na rzecz społeczności lokalnej (np zbiórki, akcje charytatywne) – 59%
- apele i akademie szkolne (np z okazji świąt państwowych) – 54%
- wybory do Samorządu Uczniowskiego – 43%

1 uczeń zwraca uwagę, że „postawa obywatelska we wszystkich wyborach organizowanych w szkole do samorządu szkolnego/uczniowskiego nie jest kształtowana, bo uczniom nie uświadamia się, że przewodniczący powinien być konkretny i dobrze zarządzać, a nie tylko być "fajny".

Pytanie 4:

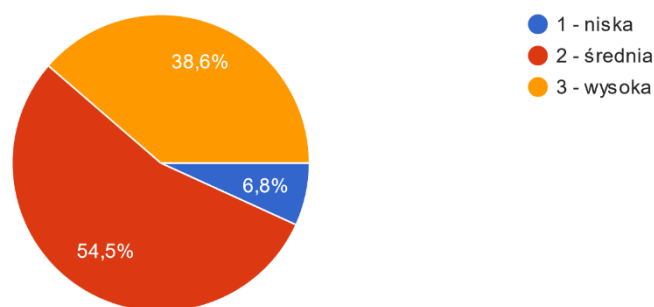
Jakie działania szkoły były realizowane we współpracy ze środowiskiem lokalnym (np z parafią, klubem sportowym, biblioteką, swoją miejscowością, gminą itp)

Uczniowie najczęściej wymieniają:

- zbiórki: elektrośmieci, nakrętek, żywności, pluszaków, sportowych butów, dla schroniska, dla bezdomnych, dla potrzebującej rodziny
- festyn szkolno-parafialny
- kiermasz
- sprzątanie świata
- Bieg Rudnicki
- mecze, zawody sportowe, Mikołajki na sportowo
- konkursy o swojej miejscowości, gminie
- akcje – kartka dla hospicjum,
- głosowanie na 1000 książek od Empiku, Podwórko Talentów Nivea
- sprzedaż kremówek
- rekolekcje
- Noc w szkole

Pytanie 5:

Oceń efektywność wyżej wymienionych działań w skali:

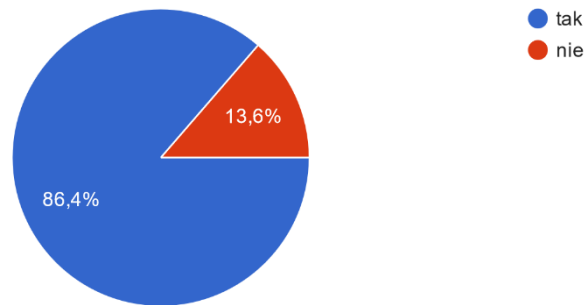

Uczniowie uważają, że efektywność podejmowanych działań we współpracy ze środowiskiem lokalnym jest:

- średnia – 54%
- wysoka – 39%
- niska – 7%

Pytanie 6:

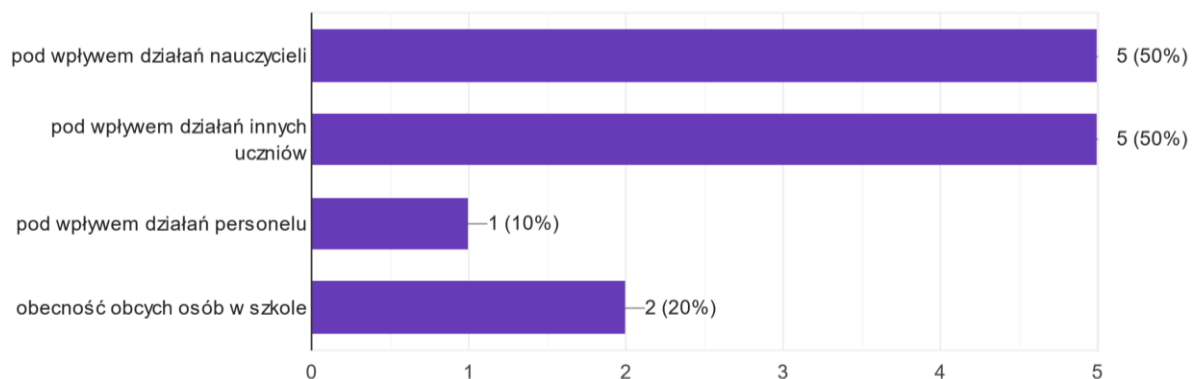
Czy czujesz się w szkole bezpiecznie?

86% uczniów czuje się w szkole bezpiecznie, 14% uczniów nie czuje się w szkole bezpiecznie.

Pytanie 7:

Jeśli nie czujesz się w szkole bezpiecznie, napisz dlaczego? Jeśli odpowiedź na poprzednie pytanie brzmiała "tak", pomij to pytanie.

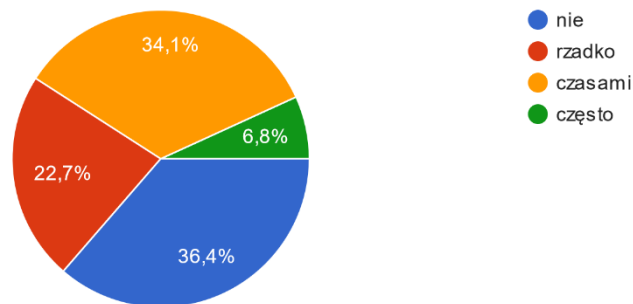

Uczniowie, którzy nie czują się w szkole bezpiecznie twierdzą, że dzieje się tak:

- pod wpływem działań nauczycieli – 5 uczniów
- pod wpływem działań innych uczniów - 5 uczniów
- przez obecność innych osób szkole – 2 uczniów
- pod wpływem działań personelu – 1 uczeń

Pytanie 8:

Czy zdarza się, że spotykasz się w szkole z agresją słowną?

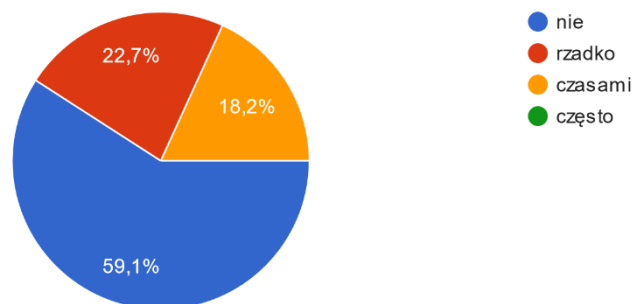

36% uczniów nie spotyka się w szkole z agresją słowną. Pozostała część spotyka się z tym zjawiskiem:

- czasami – 34%
- rzadko -23%
- często – 7%

Pytanie 9:

Czy zdarza się, że spotykasz się w szkole z agresją fizyczną?

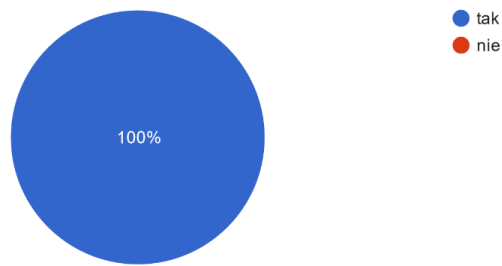

59% uczniów nie spotyka się w szkole z agresją fizyczną. Pozostała część spotyka się z tym zjawiskiem:

- rzadko – 23%
- czasami – 18%

Pytanie 10:

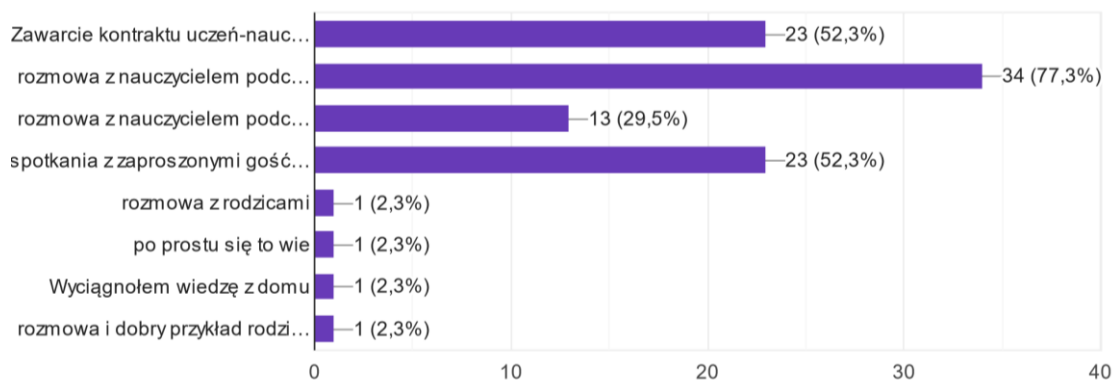
Czy wiesz jak zachowywać się w szkole?

100% uczniów odpowiedziało, że wie jak zachowywać się w szkole.

Pytanie 11:

W jaki sposób dowiadujesz się jak zachowywać się w szkole? (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)

Najczęściej wskazywanymi źródłami informacji jak zachowywać się w szkole są:

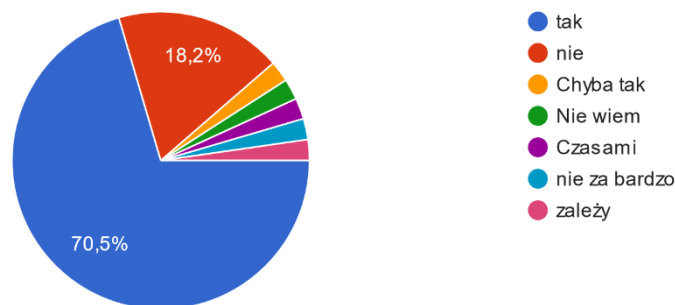
- rozmowa z nauczycielem podczas lekcji wychowawczych – 77%
- zawarcie kontraktu uczeń – nauczyciel na początku roku szkolnego – 52%
- spotkania z zaproszonymi gośćmi, np policjantem – 52%
- rozmowa z nauczycielem podczas dyżuru na przerwach – 29%

Do innych wskazywanych odpowiedzi uczniów należą:

- rozmowa z rodzicami, dobry przykład rodziców, wyniesienie wiedzy z domu
- po prostu się to wie

Pytanie 12:

Czy czujesz, że działania nauczycieli pomagają Ci w poprawie swojego zachowania?

70% uczniów twierdzi, że działania nauczycieli pomagają im w poprawie swojego zachowania, a 18% uważa, że nie pomagają.

Pojedyncze odpowiedzi uczniów to również: nie wiem, czasami, nie za bardzo, zależy.

Odpowiedzi na pytania kluczowe

1. Na pytanie które działania podejmowane w szkole mocno wpływają na budowanie postawy patriotyzmu większość respondentów odpowiadała, że największy wpływ mają lekcje i akademie dotyczące świąt państwowych, nieco mniejsza część uważa, że wycieczki historyczne przyczyniają się do podejmowania postaw patriotycznych.
2. Działania Samorządu Uczniowskiego mają niemały wpływ na kształtowanie postaw patriotycznych i społecznych. Szczególną rolę odgrywają działania podejmowane na rzecz społeczności lokalnej na przykład zbiórki, akcje charytatywne. Również wysoko punktowane były apele i akademie szkolne z okazji świąt państwowych.
3. Współpraca szkoły ze środowiskiem lokalnym zawiera wiele obszarów takiej działalności:
 - współpraca z Caritas Parafialnym, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Hospicjum św. Józefa w Raciborzu oraz Domem dla bezdomnych " Arka" w Raciborzu,
 - w czasach przed pandemią współpraca miała szeroki zakres z wszystkimi jednostkami środowiska lokalnego (festyny szkolno-parafialne, konkursy gminne we współpracy z innymi szkołami, poranki czytelnicze, spotkania autorskie, organizowanie występów dla seniorów), obecnie ogranicza się to do współpracy z Gminną Biblioteką (wymiana książek, konkursy),
 - uczniowie i rodzice zaangażowani są w akcje charytatywne (na rzecz bezdomnych, akcje dla ciężko chorych dzieci, na rzecz ofiar zdarzeń losowych, np. pożar, na rzecz zwierząt w schronisku),
 - wycieczki krajoznawcze,
 - współpraca z biblioteką szkolną - lekcje i konkursy biblioteczne, spotkania, konkursy plastyczne,

- organizacja zajęć sportowych - działalność UKS, członkostwo w Radzie Parafialnej, pomoc w uroczystościach i festynach,
- udział w konkursach np. pożarniczym,
- głosowanie na Podwórko Talentów Nivea, Empik,
- zapraszanie policji na pogadanki o bezpieczeństwie,
- zbiórki: elektrośmieci, nakrętek, żywności, pluszaków, sportowych butów, dla schroniska, dla bezdomnych, dla potrzebującej rodziny,
- festyn szkolno-parafialny,
- kiermasz,
- sprzątanie świata,
- Bieg Rudnicki,
- mecze, zawody sportowe, Mikołajki na sportowo,
- konkursy o swojej miejscowości, gminie,
- akcje – kartka dla hospicjum,
- sprzedaż kremówek,
- rekolekcje,
- Noc w szkole,
- Dzień Papieski.

Pytani respondenci odpowiadali, iż powyższe działania miały wysoki wpływ na kształtowanie postaw patriotycznych wśród młodzieży.

4. Prawie wszyscy rodzice i uczniowie deklarują, iż czują się w szkole bezpiecznie. W wyniku uzyskanych odpowiedzi można uzyskać stwierdzenie, że uczniowie czują się w szkole bezpiecznie.
5. Znaczna część uczniów, bo 36% uczniów nie spotyka się w szkole z agresją słowną. Niewielka część spotyka się z tym zjawiskiem czasami, rzadko lub często.
6. Jeszcze większa część młodzieży nie spotyka się z agresją fizyczną - tak deklaruje 59% uczniów. Pozostała część spotyka się z tym zjawiskiem rzadko lub czasami.
7. Nieznaczny procent, tylko 13 uczniów deklaruje, że nie czuje się w szkole bezpiecznie. 5 uczniów z powodu działań nauczycieli, 5 uczniów z powodu działań innych uczniów, 2 z powodu obecności innych osób w szkole, 1 pod wpływem działań personelu.
8. Z badań wynika, że nauczyciele czują się w szkole bezpiecznie. Taką odpowiedź zaznaczyli wszyscy nauczyciele.
9. Zdecydowana większość nauczycieli twierdzi, że agresja fizyczna i słowna wobec nich nie występuje w szkole. Kilku nauczycieli zauważa te zjawiska rzadko.
10. Wszyscy nauczyciele czują się w szkole bezpiecznie, dlatego też nie wskazują żadnych źródeł zagrożenia.
11. Wszyscy uczniowie są przekonani, że wiedzą jak zachowywać się w szkole.
12. Najczęściej wskazywanymi przez uczniów źródłami informacji jak zachowywać się w szkole są:
 - rozmowa z nauczycielem podczas lekcji wychowawczych,
 - zawarcie kontraktu uczeń – nauczyciel na początku roku szkolnego,

- spotkania z zaproszonymi gośćmi np. policjantem,
- rozmowa z nauczycielem podczas dyżuru na przerwach.

Do innych wskazywanych odpowiedzi uczniów należą:

- rozmowa z rodzicami, dobry przykład rodziców, wyniesienie wiedzy z domu,
 - po prostu się to wie.
13. Większość nauczycieli diagnozuje zachowania uczniów. Z analizy dokumentacji szkolnej wynika, że działanie to ma charakter ewaluacyjny i motywujący uczniów, wskazuje kierunki działania.
14. W szkole podejmowanych jest wiele działań wychowawczych mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań uczniów.
15. Wśród najczęściej wymienianych działań wychowawczych mających na celu eliminowanie zagrożeń nauczyciele podają:
- pochwały, uwagi pozytywne oraz uwagi negatywne, nagrody lub kary,
 - częste pogadanki w czasie zajęć wychowawczych, spotkanie indywidualne, podczas którego wyjaśniamy problematyczne kwestie, uczniowie otrzymują wskazówki do dalszego działania, czasem taka rozmowa jest organizowana również z rodzicami ucznia,
 - głównie rozmowa, spotkania z panią pedagog lub odpowiednie lekcje wychowawcze, profilaktyka,
 - spotkania z przedstawicielami instytucji wspierającymi pracę szkoły np. policja, psycholog,
 - filmy/prelekcje, rozmowy przed wyjściem ze szkoły nt. regulaminu wycieczek i zachowania w ośrodkach noclegowych,
 - promowanie zachowań proekologicznych i prozdrowotnych (sport i wysiłek fizyczny jako odreagowanie stresu i wzmocnienie właściwych zachowań), unikanie używek, nikotyny i alkoholu, zwracanie uwagę na rozwój własnych zainteresowań, wskazywanie uczniom odpowiedniej lektury,
 - rozmowy, odgrywanie scenek, napisanie listy dobrych porad, wspólnie omawianie z całą klasą problemu i stosowanie dobrych porad,
 - rozmowa z uczniami w każdym wypadku niewłaściwego zachowania (wysłuchanie ucznia, ustalenie przyczyny takiego zachowania, zwrócenie uwagi na niewłaściwość zachowania i zagrożenia z nim związane oraz wskazanie "bezpiecznych" sposobów rozładowania gniewu, wskazanie konsekwencji i zagrożeń,
 - przytaczanie przykładów z życia, analiza z uczniami zachowań bohaterów książek i opowiadań,
 - kształtowanie szacunku wobec symboli narodowych i religijnych (odpowiednie zachowanie podczas lekcji, w czasie uroczystości szkolnych, państwowych, właściwe zachowanie się podczas wizyt w miejscach pamięci),
 - rozbudzanie zainteresowań przeszłością swojej rodziny, narodu (propagowanie tradycji, historii),

- przygotowanie uczniów do świadomego, aktywnego odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu publicznym, zwracanie uwagi na umiejętność życia w grupie (więzi, wartości, role, podejmowanie decyzji, konflikty, negocjacje, umiejętność dostrzegania i rozwiązywania problemów w najbliższym otoczeniu np. w klasie),
 - lekcje wychowawcze dotyczące powyższej tematyki, angażowanie uczniów w działania klasy i szkoły, integracja zespołu klasowego,
 - rozmowa w kole, tworzenie listy dobrych i złych, niepożądanych zachowań, stały kontakt z rodzicami, obserwacja zachowań dzieci podczas dyżurów na przerwach i tłumaczenie na bieżąco co jest właściwe, a co nie,
16. W opinii zdecydowanej większości nauczycieli, rodziców i uczniów podejmowane działania wychowawcze mają wpływ na eliminowanie zagrożeń i wzmacnianie właściwych zachowań. Kilkoro rodziców i uczniów twierdzi, że nie zawsze tak jest lub jest to chwilowa poprawa. Rodzice zaznaczają też, że czasem oczekiwaliby szybszej i bardziej stanowczej reakcji.

Wnioski

W szkole są podejmowane działania mające na celu kształtowanie postaw patriotycznych i społecznych uczniów. Działania obejmują nie tylko obszar szkoły, ale wykraczają daleko poza, obejmują struktury środowiska lokalnego, współpracę z różnymi instytucjami, grupami. Działania są bardzo różnorodne i wieloaspektowe, z roku na rok poszerzane i ubogacane.

Wśród najmocniejszych działań wychowania patriotycznego pierwsze miejsca zajmują: lekcje, akademie, apele, akcje charytatywne, zbiórki, spotkania z zaproszonymi gośćmi i wycieczki.

Dzieci jak i rodzice wyrażają opinię iż szkoła jest dla uczniów bezpiecznym miejscem.

Uczniowie wiedzą jakich zachowań się od nich oczekuje, systematycznie jest im to przypominane.

Kilkoro uczniów spotkało się w szkole z agresją słowną, jeszcze mniejsza część z agresją fizyczną. Zdecydowana większość rodziców, nauczycieli, jak i uczniów uważa, iż podejmowane działania szkoły znacznie wpływają na redukcję złych zachowań wśród młodzieży.

Część rodziców deklaruje, by reakcja szkoły względem agresywnych zachowań uczniów była szybsza i bardziej stanowcza.

Rekomendacje

1. Kontynuować metodologię nauczania i wychowania patriotycznego poprzez lekcje, akademie z okazji świąt i uroczystości państwowych.
2. Podejmować dalszą współpracę z instytucjami życia społecznego w środowisku lokalnym.
3. Organizować spotkania z tzw „ludźmi wielkiego formatu”, czyli ludźmi nauki, kultury, sportu oraz ludzi z pasją, których świadectwo życia może pozytywnie wpłynąć na zachowanie młodego człowieka.
4. Ważne, by kontynuować wszelkie działania charytatywne, zbiórki, akcje pomocowe, które rozbudzają w młodzieży poczucie odpowiedzialności za drugiego człowieka.
5. Nadal dbać o to, by bezpieczeństwo uczniów i pracowników było na najwyższym poziomie.
6. Rozpocząć nowy rok szkolny od przypomnienia uczniom zasad bezpieczeństwa i zasad zachowania w czasie lekcji i przerw.
7. Szybko reagować na wszelkie objawy agresji słownej i fizycznej jeśli się taka pojawi.